

Nr. 2
september 2007

St. Paul

MENIGHETSBLAD

Storstilt evangelisering i Bergen

For første gang skal St. Paul menighet i høst gjennomføre en Evangeliseringsuke, og programmet er omfattende. *Se side 4 - 9*

Jubileum for Frans av Assisi

Det er 50 år siden pater Hertman startet Den Fransiskanske Legorden i Bergen.

Side 2

Med St. Paul til Moster – der kristentroen fikk fotfeste i Norge

Side 12 - 18

Sogneprest Dom Alois på prekestolen
i Moster gamle kirke, Norges eldste gudshus.

St. PAUL

MENIGHET

Nygårdsgaten 3
5015 BERGEN

Sogneprest:

DOM ALOIS

BRODERSEN

Menighetsbladet

Nr. 2. Sept. 2007
37. årgang

Redaktør:

GUNNAR
WICKLUND-
HANSEN

Formgivning:

NORVALL SKREIEN

Trykk: Arne Steen
Offsettrykkeri A/S

ORD

til ettertanke

«Bli seende.
Din tro har
frelst deg.»

Luk 18.42

Frans av Assisi

Av Guro Mette Bagge

50 ÅR er det i år siden pater Hertman startet Den Fransiskanske Legorden i Bergen. Dette skal vi feire 4. oktober i aftenmessen, og med en samling for alle som vil være med oss etterpå. Broder Bjarne Falkanger vil være der og fortelle om Frans.

Hvem er Frans av Assisi, og hvorfor har nettopp hans spiritualitet overlevd i århundrer og fortsetter å inspirere oss den dag i dag?

La oss gå tilbake i tid til Italia, til en flokk feststemte, velstående unge menn som levde livet i sus og dus med sang og skrål nattetid. Noe som sikkert fikk de voksne

ungdommen, aldri har de vært verre!» Festlederen het Francesco di Bernardone, rik og ødsel, men også snill og gavmild. Plutselig begynte han å oppføre seg merkelig, med alle symptomer på en velkjent tilstand. Nysgjerrige venner drev ham opp i et hjørne: er du virkelig forelsket? Hvem er den utvalgte? Og han ble nok grundig ertet. Men Frans strålte og fortalte om sin elskede at hun var vakrere og edlere enn noen annen kvinne. Hun skulle bli hans følge gjennom livet.

Med dette startet det mest merkelige ekteskap historien har kjent, foreningen mellom Frans og fru Fattigdom. Om henne skriver Dante at hun hadde mistet sin første brudgom og ventet i elleve hundre år, foraktet, uten frier, helt til Frans kom. Han skred frem som far og mester med denne brud og med sin nye familie som omlendet seg med ydmykhetens rep. Senere betrodde han sin meget kjære Frue til brødrene som rette arvinger, og bød dem alltid å elske henne trofast. (Kort utdrag av Il Paradiso, 11. sang). Frans tok fattigdommen til seg og gav den verdighet.

Det er mange sider ved Frans som appellerer til nåtidens mennesker. Hans innsats for fred og hans dype respekt for

Guds skaperverk. I dag heter det naturvern og økologi. Han er blitt en felles helgen for så mange trosretninger, og Assisi er blitt et møtested for samtale og forsoning.

Han snakket med fuglene og temmet ulven, han vernet om dyrene. Men vi må dypere hvis vi skal forstå hvorfor det fortsatt er

Les videre side 23

UVITENHET

– kristendommens
verste fiende

Hver av oss trenger en integrert og integrerende trening – kulturelt, profesjonelt, doktrinært, åndelig og apostolisk. Den kan gjøre oss i stand til å leve i en konsekvent indre enhet med oss selv. Den må også, når som helst det måtte være nødvendig, kunne formidle årsakene til vårt håp til enhver som spør oss.

Vår kristne identitet krever av oss at vi stadig prøver å trene oss selv mer og mer grundig, siden uvitenhet er vår religions verste fiende. Hvordan kan vi gjøre krav på virkelig å elske Kristus, hvis vi ikke er engasjert i å ville kjennet Ham bedre?

Trening og åndelig liv! Disse to tingene er uadskillelige for enhver som har som mål å leve et liv som kristen – virkelig opptatt av å være med på å forme og bygge opp et mer rettferdig og broderlig samfunn. Dersom dere ønsker å være trofaste i dagliglivet overfor Guds krav og menneskehetens og historiens forventninger, må dere stadig søke næring i Guds ord og sakramentene, «slik at Kristi ord får rikelig plass hos dere.»

(Jf. Kol 3,16).

PAVE JOHANNES PAUL

Å RETS BEGIVENHET

vil blant annet by på familiedag, spesielle messer,
rosenkrans med levende perler og mulighet
for skrifte på forskjellige språk

Evangeliseringsuken 17.-21. oktober

I vår utnevnte Menighetsrådet en evangeliseringsgruppe med mandat til å planlegge Evangeliseringsuken. Gruppen består av P. Jagath, Ewa Bivand, Jacintha David, Bente Braza og undertegnede. Dom Alois er også nært involvert.

Til nå har gruppen arrangert to større møter med representanter for de forskjellige gruppene i menigheten. Det ene var et idemøte 14. mai, og det siste et forberedelses- og ansvarsfordelingsmøte den 30. august. Selv om vi har forsøkt å innkalle så mange som mulig til disse møtene, er det stadig noen vi kommer på som skulle vært informert.

Til alle dere som ennå ikke har hørt noe fra oss: Skulle du etter å ha lest dette ha spørsmål, ideer og ønske om å delta, så ikke nøl med å ta kontakt med noen av gruppens medlemmer, eller legg igjen en lapp på menighetskontoret. Sett uansett av denne uken i oktober allerede nå, så du får anledning til å oppleve vår ressurssterke og mangfoldige menighet på sitt beste. I tillegg til egeninnsats som legger rammen om arrangementet,

får vi to inspirerende innledere fra Oslo som vil snakke med oss om de forskjellige temaene i programmet, sr. Anne Bente Hadland og p. Arnfinn Haram.

Siden møtet i mai har gruppene hatt litt tid til å forberede hva de vil bidra med, både i forkant og under selve uken. Dette var bakgrunnen for et produktivt og oppmuntrende møte 30. august. Her fikk gruppene luftet sine behov og planer og ansvar ble fordelt. Særlig de to store språkgruppene polsk og vietnamesisk har tenkt på hvordan også deres ikke norsktalende katolikker skal kunne få utbytte av uken. Her blir det muligens aktuelt med samtaler ledet av prestene på deres eget språk, enten i forkant eller parallelt under uken. Vi har også mulighet til å kunne gjøre lydopptak av arrangementet og få dette oversatt – om noen frivillige ildsjeler skulle melde seg.

I KIRKEN

Som dere ser av programmet, vil messetidene variere gjennom uken. NB! Mange av de vanlige menighetsmesser

utgår denne uken og erstattes av Evangeliseringsuke-messer på andre tidspunkt.

Vietnamesisk messe utgår onsdag den 17. oktober, mens latinsk messe feires lørdag den 20. som vanlig, muligens litt senere. Vi ber alle om å holde seg løpende orientert om dette og andre forberedende aktiviteter ved oppslag bak i kirken og på St. Pauls hjemmesider under Aktuelt.

Fredag kveld vil det være sakramentstilbedelse for alle utover natten. Det er ungdomsgruppen med Stefan Bivand i spissen som vil legge program for denne. Vi vil denne gangen ikke innlede tider for de forskjellige språkgruppene, fordi vi ønsker at dette skal være et samlende fellesforetak for alle og på sogneprestens ønske: I Taize-stil. Bidrag på alle språk, bønner, lesninger eller sanger er velkomne.

Ta kontakt med Stefan snarest om du vil bidra: stefan.bivand@gmail.com.

Tlf: 979 539 68.

I perioder under sakramentstilbedelsen vil det sitte prester i skriftestolene som kan motta skrifte på forskjellige språk. Det vil bli markert ved lapper hvilke språk man kan skrifte på.

Vår tro, vår frelse og Kirken kom til jorden ved et menneskes JA, vår mor Marias JA. Hun er mor til Han som gir oss Ordet. Frelse og helbredelse: Jesus Kristus. Hun er hele Kirkens mor, og derfor også vår mor. Når vi i denne uken skal få anledning til å trekkes stadig nærmere Jesus Kristus, er det naturlig at Maria er med. I Evangeliseringsuken blir dette markert med en menighetsrosenkrans som vil bestå av levende perler; menighetens medlemmer, prester og ordensfolk. Disse vil stå som et rosenkranskjede med sognepresten ved alteret og rundt benken i kirken, og hver «perle» i rosenkransen vil lede sitt Hill deg Maria eller

Fader vår. Resten av menigheten i benkene svarer. I kirken vil lysene være slukket og ved mysteriene lyse røde lamper. Dette er en vanlig måte å innlede en Grand Mission på, for eksempel i Sri Lanka.

Nattlig sakramentstilbedelse står på programmet i Evangeliseringsuken.

UTENFOR KIRKEN

«Mennesket lever ikke av brød alene». Det er den åndelige føden som skal ha hovedfokus denne uken i oktober. Dette vil foregå i kirken under messene og i samtaler med våre innledere. Likevel skal ingen sulte. Det vil de mange forskjellige gruppene sørge for. Det er allerede nedsatt en matkoordineringsgrup-

pe som ledes av Virginia Capati sammen med Froyla Cataylo, Carole Husby, Hung Nguyen-Cong og Jolanta Grønsdal. De som ønsker å bidra her kan ta kontakt med noen av gruppens medlemmer.

For at flest mulig skal kunne få anledning til å delta på deler av ukens program, er det lagt opp til en familiedag lørdag med program for alle. Anneline Mellin Olsen med gode medhjelpere, vil ha et eget evangeliseringsopplegg for barn, mens foreldrene kan delta på de forskjellige temasamlingene. Det vil

også bli tilrettelagt for ungdom og konfirmanter denne dagen.

Vår menighet har også en gruppe mennesker, dere som er eldre, syke og uføre, som ikke så lett kan komme til messe. Noen av dere har kanskje allerede hatt besøk av prester og Mor Teresa-søstrene. I denne uken ønsker vi å gi dere spesiell tilrettelegging, både ved en egen sykesalvingsmesse i kirken, og ved å tilby kjøring og henting til og fra kirken. For de som ikke kan komme ut av hjem eller sykeseng, vil det være mulighet for besøk av prest og søstre. De som ønsker noe av dette kan ta kontakt med Sr. Presanta på telefon 55 21 59 70 eller på menighetskontoret. Det kan også de som ønsker å bidra med kjøring eller har informasjon om behov.

Fordi vi ikke skal ha påmelding til uken, og fordi det kan komme alt fra mange til veldig mange, kan vi ikke i forkant si noe om hvilke rom som kommer til å bli brukt. Vi har store deler av skolen samt krypten til rådighet meste parten av tiden. Dette krever litt planlegging i forkant og en organisert gruppe som kan ta seg av praktisk klargjøring av rom. Ungdomsgruppen påtar seg å stille med en bæregjeng, så da mangler det bare noen erfarne mennesker til å dirigere det hele. Noen med nøkler som vet hvor det meste er. Den som føler seg kallet: Ta kontakt!

Vi oppfordrer alle til å komme på hele eller deler av uken. Ta gjerne med en venn som ikke har vært i kirken på en stund eller noen som lurer på hvordan vi har det i vår menighet. Velkommen!

ANNE SAMUELSEN

– på vegne av Evangeliseringsgruppen

Kjære musikkvenn!

Jeg har det privilegium å holde på med musikk i vår menighet – et privilegium fordi den katolske kirkes musikalske arv er så stor og rikholdig! I den forbindelse vil jeg gjerne oppfordre alle som i likhet med meg, finner glede i musikk, til å støtte opp om musikklivet i menigheten.

Det er all grunn til at vi i St. Pauls, med alle våre ressurser, skal kunne ha det aller beste kirkekoret – og musikkliv generelt – i vår by.

Hvis dere, som jeg, også ønsker dette, er akkurat nå den aller beste tiden for å gjøre noe med det. Meld dere inn i kirkekoret! Til egen og andres glede!

Deres ANDRÉ
kantor

<< **Gå og fortell** >>

Evangeliseringsuke i Bergen 17. – 21. oktober
med sr. Anne Bente Hadland OP og p. Arnfinn Haram OP

FORELØPIG PROGRAM

Onsdag 17. oktober kl. 18:00 – 21:30

kl. 18:00: Evangeliseringsuken starter med messe
kl. 19:15: Innledning: *Kirkens helbredende tjeneste.*
Tid til samtale. Deretter felles måltid

Torsdag 18. oktober kl. 18:00 – 21:30

kl. 18:00: Innledning og samtale over temaet:
«og Ordet ble kjød»: kroppen i frelsesverket.»
kl. 20:00: Messe og mulighet for sykesalving eller forbønn.
Deretter felles måltid. Mulighet til skrifte før messen

Fredag 19. oktober kl. 18:00 – 21:30

kl. 18:00: Innledning: *Dåp og ferming som innvielse til tjeneste.*
Tid til samtale.
kl. 19:30: Messe med påfølgende sakramentstilbedelse (til ca. kl. 23:00).
Mulighet til skrifte under sakramentstilbedelsen.

Lørdag 20. oktober kl. 12:00 – 19:00

kl. 12:00: Angelus
Deretter innledning og samtale over temaet: *Legfolks oppgaver i Kirken.*
Enkel lunsj.
kl. 14:00: Innledning og samtale over temaet:
Anstøtet – utfordringer for kristne i vår tid.
kl. 15:30: Messe – forbønner.
kl. 16:30: Menighetens rosenkrans
kl. 17:30: Fellesmåltid

Søndag 21. oktober

kl. 11:00: Høymesse med prosesjon og utsendelse
Kirkekaffe

p. Arnfinn Haram OP sr. Anne Bente Hadland OP

Evangelisering skal vekke begeistringens ånd i menigheten

DOM ALOIS SMILER. Han snakker om Evangeliseringsuken som St. Paul menighet skal arrangere til høsten. På initiativ fra pastorlrådet og med begeistret tilslutning fra biskop og prester har Oslo katolske bispedømme arrangert slike uker i mange menigheter.

Nå er altså turen kommet til St. Paul, som den 17. til 21. oktober får besøk av sr. Anne Bente Hadland og p. Arnfinn Haram. Sammen vil de inspirere menigheten til fordypning i troen og økt bevissthet om hva det betyr å være katolsk kristen i vår tid.

Initiativet henger sammen med den nyevangeliseringen som pave Johannes Paul II ønsket for den noe søvnige og ikke så levende Kirken i vesten. Misjons- eller evangeliseringsuke kan for norske katolikker lyde noe protestantisk, men sognepresten forsikrer oss om at dette har dype røtter i Kirken i mange katolske land.

Det startet en gang på midten av 1700-tallet i Polen og Østerrike. Da reiste en gruppe prester gjerne fra Redemtionisterordenen rundt fra menighet til menighet og hold en uke med prekener. Til minne om dette ble det reist et stort

kors utenfor kirken hvor man festet plakater med de årstall menigheten hadde hatt slikt besøk. I Polen er denne tradisjonen fremdeles levende.

Erfaringer fra Wien

– I 1989 var jeg med på Storbymisjonsuke i Wien hvor nesten 500 menigheter var med samtidig. Menighetene forbedret seg et helt år på forhånd med kursing av ledere og menighetsråd, praktiske og åndelige forberedelser. Det hele begynte med en stor friluftsgudstjeneste, og kvelder og netter var det åpne kirker med tilbedelse og bønn. Til og med de ellers så reserverte østerrikere var å finne på gater og torg, inkludert meg selv. Aktiviteten satte stort preg på byen. Kanskje var det ikke så mange som ble omvendt, men det gjorde noe med menigheten. Kirkefremmede fant veien tilbake, og folk ble mer aktive og positive.

Evangeliseringsuken i Bergen

– Hvordan tenker Dom Alois seg at en slik uke skal se ut under norske forhold?
– Arrangementet starter en onsdag og vil foregå på kveldstid. Vi innbyr til gudstjenester som innledninger til inspirasjon, samtaler, skrifte og sykesalving. Kveldene avsluttes med felles måltid.

Gjennom evangelisering er målet å styrke vår bevissthet som katolske kristne, sier sogneprest Dom Alois foran den første evangeliseringsuken i St. Paul menighet.

Lørdagen har vi mulighet til et utvidet program for familier, med katekese og barnepass. Det hele avsluttes med høymesse og kirkekaffe søndag.

Ut i byen?

– Skal vi ut i byen for å evangelisere?
– Man skal ikke se bort ifra at det kan skje, men disse ukene i OKB er i første rekke ment for å styrke vår bevissthet om hva det vil si å være katolsk kristen, som en fornyelse av menigheten og de allerede troende.

Håpet er å styrke samhørigheten samtidig som den enkelte får anledning til å fordype seg i troen; – å vekke begeistringens ånd i menigheten.

Vi ønsker også å invitere tilbake de av menighetens troende som opplever Kir-

ken litt på avstand. All evangelisering begynner i menneskers hjerter. Kanskje vi kan håpe på at resultatet vil bli at stadig flere vil føle seg trygge nok til frimodig å uttrykke sin tro og sitt verdisyn i samtaler på arbeidsplassen og med venner og naboer.

Hold av denne uken

– Noen siste ord til menigheten?
– Dette er et viktig anliggende. Vi ønsker at flest mulig skal delta, og at dere allerede nå holder av denne uken. Ikke planlegg reiser og annen aktivitet akkurat da. Er det noen som ikke kan være med på alt, så er det mulig å være med på noen av dagene. Ønsket er at flest mulig skal få anledning til å oppleve fellesskapet i vår Kirke.

Vel overstått sommer til dere alle!

MENIGHETEN vår står i høst overfor mange spennende oppgaver og utfordringer, ikke minst i forbindelse med Evangeliseringsuken i oktober og kirkejubileum i desember. Dette er også hovedsaker som det nye menighetsrådet har på dagsorden på sitt første møte i begynnelsen av september.

For at en slik uke skal bli så vellykket som mulig, kreves gode forberedelser. Evangeliseringsgruppen har allerede arbeidet en tid med dette, og mange vil bli trukket med i arbeidet utover høsten. Vi ser frem til en spennende uke som vi håper vil inspirere til økt deltakelse og aktivitet i etterkant!

Fortsatt er det stor vekst i menigheten vår og økt tilstrømming til messene. Utfordringene er mange, og består også i å kunne betjene vårt store geografiske område på en tilfredstillende og god måte. Når det gjelder katekese, er undervisningen i full gang fra september med alle kateketene på plass. Nytt kjøkken i Krypten kan vi også glede oss over i høst; her har det vært jobbet jevnt og trutt utover sommeren!

Vårens pilegrimstur til Moster ble en fin og interessant opplevelse for alle som hadde anledning til å delta, og mye arbeid var lagt ned i forkant. Den flotte menighetsfesten i juni var også en demonstrasjon av det oppkomme av liv og aktivitet som utspiller seg i vår katolske menighet; enhet og mangfold hånd i hånd!

Det er veldig mange som bør nevnes og takkes for arbeidet de utfører for menigheten, stort og smått, praktisk og av mer åndelig karakter. Vi ønsker at flest mulig skal få utfolde seg og føle at bidraget deres er betydningsfullt - dessverre er det ikke alt som blir sett og ikke alle som blir takket! Så, tusen takk!

Mitt ønske er at flest mulig skal kunne ta del i dette levende fellesskapet som vår Kirke er, innen rammen av vakker liturgi og musikk som del av denne, og med sine utallige aktiviteter for store og små. Det finnes noe for enhver smak! Hvis dere har ting på hjertet, forslag eller noe dere brenner for – ta kontakt med en av oss i menighetsrådet! En god og givende høst til dere alle!

Vennlig hilsen

BIRGITH E. KALVE,
leder i Menighetsrådet

MESSETEKSTER

Lesninger uke 38–49 2007 år C (II) messebok

23.09 Amos 8,4-7	25. søndag i det alm. kirkeår 1 Tim 2,1-8	s. 577 Luk 16,1-13
30.09 Amos 6, 1a-4-7	26. søndag i det alm. kirkeår 1 Tim 6,11-16	s. 584 Luk 16,19-31
07.10 Hab 1,2-3;2.2-4 2	27. søndag i det alm. kirkeår Tim 1,6-8.13-14	s. 591 Luk 17,5-10
14.10 2 Kong 5,14-17	28. søndag i det alm. kirkeår 2 Tim 2,8-13	s. 598 Luk 17,11-19
21.10 2 Mos 17,8-13 2	29. søndag i det alm. kirkeår 2 Tim 3,14-4,2	s. 603 Luk 18,1-8
28.10 Sir 35,15b-17.20-22a	30. søndag i det alm. kirkeår 2 Tim 4,6-8.16-18	s. 609 Luk 18,9-14
01.11 Åp 7,2-4.9-14	Allehelgensdag 1 Joh 3,1-3	s. 764 Matt 5,1-12a
02.11 2 Makk 12, 43-46	Allesjellers dag	s. 768 Joh 11,17-27
04.11 Visd 11,22-12,2	31. søndag i det alm. kirkeår 2 Tess 1,11-2,2	s. 615 Luk 19,1-10
11.11 2 Makk 7,1-2,9-14	32. søndag i det alm. kirkeår 2 Tess 2,16 – 3,5	s. 621 Luk 20,27-38
18.11 Mal 4,1-2a	33. søndag i det alm. kirkeår 2 Tess 3,7-12	s. 628 Luk 21,5-19
25.11 2 Sam 5,1-3	Kristi kongefest Kol 1,12-20	s. 635 Luk 23,35-43
02.12 Jes 2,1-5	1. søndag i advent Rom 13,11-14	s. 56 Matt 24,37-44

St. Paul-medlemmer på kirkehistorisk grunn

Et førtital medlemmer av St. Paul menighet vendte 2. pinsedag tilbake til kristendommens vugge i Norge – til Moster gamle kirke på Bømlø. Til nullpunktet, «ground zero», så å si. Her var det Olav Tryggvason i 995 brakte kristentroen til Norge etter at Håkon den gode, også han med tilknytning til Moster, allerede hadde gjort et mislykket forsøk. Ved tinget som Olav Haraldsson holdt på Moster i 1024 ble imidlertid kristendommen endelig erklært for Norges offisielle og eneste tillatte religion.

*Medlemmer fra St. Paul menighet
samlet foran Moster gamle kirke
for å høre om det som skjedde her
for over ett tusen år siden.*

Andektige tilhørere lytter til sogneprestens preken under messen for St. Paul menighet i Moster gamle kirke.

Etter å ha mottatt dåpen i England dro vikingkongen Olav Tryggvason hjem med krav på kongedømmet og med ambisjoner om å kristne landet. Snorre Stur-lason forteller i Heimskringla at Olav med sitt følge først gikk i land i Mosterhamn. Her lot han lese messe i et telt. Senere ble det bygd kirke på stedet, sannsynligvis på kongens befaling.

Mostratinget

Olav Haraldsson vendte senere hjem fra England i samme ærend. Også han gikk i land i Mosterhamn. I 1024 holdt han et landsomfattende ting på Moster, og fikk der sammen med den engelske biskopen, Grimkell, vedtatt kristne rettsbestemmelser. Med dette tingvedtaket ble kristendommen offisielt innført som riksreligion i Norge, vedtatt ved lov, og var deretter den eneste tillatte gudstro i landet.

Lovsamlingen som ble utformet på Mostratinget, omfatter regler for kristen livsførsel, kirker og prestehold. Seks år senere ble kongen drept i slaget på Stiklestad, men helgenkåret allerede året etter, i 1031. Han ble deretter hetende Olav den Helige og fikk tilnavnet «Norges evige konge».

Kongelige misjonærer

Tre vikingkonger var paradoksalt nok de første norske misjonærer, og alle tre var hver på sin måte knyttet til Moster. Håkon den gode

var sønn av Harald Hårfagre, som samlet Norge til ett rike, og Tora Mosterstong. Moren, kongens frille, var fra Moster. Håkon ble som barn sendt til England for å bli oppfostret ved kong Adalsteins hoff. Der ble han undervist i den angelsaksiske kirkes lære. Han oppnådde å bli Norges første kristne konge (935– 61) med ry for å være mild og god, men klarte ikke å vinne sine undersåtter for den nye tro.

På vikingvis gikk kongene, særlig de to Olav'ene, temmelig hardhendt frem. Mange hedninger skal ha fått valget mellom

▲
*Sogneprest
Dom Alois på
prekestolen i
Moster gamle
kirke – trolig
Norges eldste
gudshus.*

*Sogneprest
Dom Alois og
Dom Lukas fo-
ran alteret. Til
høyre skimtes
André Møller-
haug som for-
anledningen
ikke opptrådte
som organist,
men som for-
sanger.*

dåp eller død. De møtte også hard motstand. Prestene Håkon brakte med seg fra England, ble alle drept.

Den første kirken som Olav Tryggvason lot oppføre i Mossterhamn, må ha vært av tre. Ikke før på 1100-tallet ble det bygd steinkirker i Norge. Det antas at de eldste delene av den nåværende kirken stammer fra ca. år 1100. Den er i så fall Norges eldste kirke og er sannsynligvis reist på selve tingplassen for Mostratinget, det vil si på samme sted eller like ved den opprinnelige kirken. Noen forskere mener at koret

kan dateres helt tilbake til Olav Tryggvasons tid.

Kirken som har 100 sitteplasser, fungerte som sognekirke i Finnås prestegjeld til 1874, da ny kirke ble tatt i bruk. Den gamle kirken ble kjøpt av Fortidsminneforeningen og istandsatt i 1896 etter planer utarbeidet av arkitekt Johan Meyer. Ny restaurering ble foretatt i 1954 under ledelse av arkitekt Johan Lindstrøm. Restaureringen avdekket runeinnskrifter gjemt under den utvendige kalkpussen.

Kirkens interiør i dag skriver seg fra

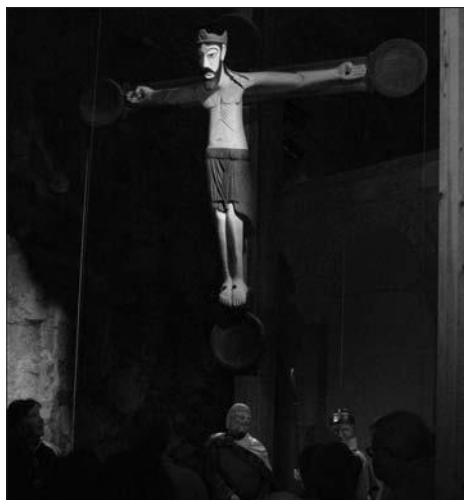
1600-tallet eller senere. Så godt som alle eldre gjenstander er dessverre gått tapt. Veggene er prydet av malerier, som det har lyktes å avdekke etter at de var blitt overkalket på det pietistiske 1800-tallet. Prekestolen fra 1637 er fargerikt utsmykket med renessanseornamenter på fire sider. Døpefonten er fra 1722.

På altertavlen fra 1672 finnes to malerier, et av nattverden og et maleri av korsfestelsen. Teksten lyder: *«Saa ofte som I æde dette brød og drikke denne kalk, forkynder Herrens død ind til han kommer».*

Kirken har to kirkeklokker, en fra middelalderen og en fra 1660.

Historisk vandring

I det kirkehistoriske senteret i tilknytning til Moster Amfi blir historien gjort levende gjennom utstillingen «Frå heidendom til kristendom». Man blir her tatt med på en tankevekkende vandring gjennom den norrøne myto-

Kristus slik han er fremstilt i opplevelses-senteret ved Moster Amfi.

logien, samfunn i vikingtiden og overgang til kristen tro og livsforståelse.

Kristningen er også tema for Mostraspelet – et skuespill som hvert år i mai blir fremført av lokale krefter i den nedlagte kalkgruven som er omskapt til kulturanlegget Moster Amfi.

– all.

Et minnesmerke er reist utenfor Moster gamle kirke over kristenkongene Olav Tryggvason (t.v) og Olav Haraldsson (Hellig-Olav). I midten biskop Grimkell.

Handelsmannen i Brandasund hadde en travel dag også i pinsen. Marie Moseng (t.v.) og Joke Husby var to glade katolske Bømlo-farere.

Vellykket menighetstur til Bømlo

En «sydentur» utenom det vanlige var det de eldre i St. Paul menighet ble invitert med på i pinsehelgen i år. Turen gikk til Bømlo i Sunnhordland der katolske messe i Moster gamle kirke og besøk i det kirkehistoriske senteret i Moster Amfi utgjorde høydepunktene. (Se side 12–17).

Turen gikk videre til kommunesenteret Bremnes, der Sunnhordland Hotel bød på lunsj med «fiskesymfoni» på menyen. De vel 40 deltakerne fikk også se stedet hvor den legendariske forretningskvinnen «Nille på Skjæret» i sin tid drev sin virksomhet. Turen ble av-

sluttet i det tradisjonrike handelseted og fiskeværret Brandasund lengst nord på øya. Der var krambua åpen også i pinsen.

Den hovedansvarlige for turopplegget, Edith Haugsøen, hadde gjort en utmerket jobb, og en dyktig lokalkjent guide forsterket opplevelsen.

Menighetsfesten

Søndag 17. juni ble det arrangert menighetsfest. Vi ønsker med dette å takke alle som deltok og bidro til å gjøre festen så flott som den ble. Flere kor og organistvikar leva sørget for en vakker musikkalsk ramme. De ulike internasjonale gruppene bød på festprogram og nydelig mat fra alle verdens hjørner. Anneline Mellin-Olsen med hjelpere laget et spennende opplegg for barna i krypten. De

internasjonale gruppene sammen med Paul Nguyen tok på seg det praktiske arbeidet med tillaging og opprydning i gymsalen, og dette gled knirkefritt.

Vi takker også Menighetsrådet og prestene for godt samarbeid, og gleder oss over å få være med i en så fargerik og ressurssterk menighet.

Vennlig hilsen Menighetsfestkomiteen
v/ Virginia Capati og Margrethe Aase

KATEKESE SKOLEÅRET 2007–2008

Første Hellige Kommunion

Undervisningen foregår følgende lørdager fra kl. 11:00 til 15:00:

2007

01 september

29 september

03 november

01 desember

2008

05 januar

02 februar

01 mars

05 april

Barn født i 1999 (3. klasse) inviteres til ca. ett års forberedelse til sin første Hellige Kommunion. Barna vil motta sin første Hellige Kommunion enten lørdag 26. april 2008 eller søndag 27. april 2008. For å kunne delta i undervisningen må barna være påmeldt på forhånd. Dersom noen ikke har fått invitasjonsbrev om å delta i undervisningen dette året, ta kontakt med katekeseleder Bente Braza tlf. 943 50 199 eller mail bente.braza@katolsk.no.

Oppfølgingskatekese

Barn født i årene 1996 – 1998 (4. til 6. klasse) som har mottatt sin Første Hellige Kommunion inviteres til å fortsette sin utvikling i troen ved å delta i menighetens oppfølgingsgruppe. Gruppen ledes av Mor Teresa søstrene. Undervisningen foregår på samme tid og datoer som førstekommunionsundervisningen. For å kunne delta i undervisningen må barna være påmeldt på forhånd. Dersom noen ikke har fått invitasjonsbrev om å delta i undervisningen, ta kontakt med katekeseleder Bente Braza tlf. 943 50 199 eller mail bente.braza@katolsk.no.

Fermingens sakrament (konfirmasjon)

Ungdom født i 1993 (9. klasse) inviteres til to års forberedelse til fermingens sakrament. Ungdommer som ikke går på St. Paul skole har undervisning én lørdag i måneden fra kl. 11:00 til kl. 15:00. Ungdommer som er elever ved St. Paul skole får undervisning én onsdag i uken fra kl. 13:15 til kl. 14:00.

For å kunne delta i undervisningen må en være påmeldt på forhånd. Dersom noen ikke har fått invitasjonsbrev om å delta i undervisningen, ta kontakt med katekeseleder Bente Braza tlf 943 50 199 eller mail bente.braza@katolsk.no.

Behov for ledere i katekesen

Det er alltid behov for ledere som kan hjelpe med katekseundervisningen på de forskjellige alderstrinnene. Dersom noen ønsker å delta som ledere i katekesen, ta kontakt med Bente Braza eller sogneprest Dom Alois Brodersen.

LIVETS GANG

Dåp

John Andrew Frigillina
Mejia
Duy Hoang Vu
Stefani Siluvairasa
Thea Fredriksen-Slettebø
Alexander Nadia Bruvik
Airis Marenel Santiago
Mejia
Tirill Celine Werner
Mikkelsen
Jemesa Premraj
Romariyo Rony Demel
Victoria De Battista
Kvamme
Andreas Nikolai Hunderi
Ely
Snorre Olav Fuglestad
Svare
Magdalena Elisabeth
Kristiansen
Danny Tuan Hy Nguyen
Ida Margrethe Midttun
Lourdes Royshan
Emmanuel
Marek Madizejewski
Mia Rieber-Mohn
Enzo Sandrasegaram
Thushara Sinnarajah
Tuva Henneli Michelsen
Akarija Anton Reginold
Arathija Anton Riginold
Fabian Soto Oyarce
Daniela Paz Reichel
Thomas Jan Rymon
Lipinski
Marie Schanche Nilsen
Marte Schanche Nilsen

Davina Lainey Tongnoma
Tveito Compaore
Alexander Chukwudike
Nwafor
Tom-Eirik Breistein
Christy Lagan Buhawe
Priyanthi Poopalasingham
Patrycja Kamila Szalaj
Aleksander Malec Malec
Katarina Tam Nhu Nguyen
Anita Umubyeyi Bigwi
Natasha Simbi Bigwi
Luna Veni
Eliassen-Fawcett
Anne Opala
Adrian José Johansen
Markus Alatorre Erstad
Sofie Liberona Brunet
Jasmin Marie Lagmay
Andersen
Isabell Phuong Tram
Buarøy
Jakob Midttun
Matthias Edwin
Sherington
Daniel Patrick McDonnell
Mia Beatriz Bucoy Canete
Marcus Recuero Pedersen
Julianna Ming Yi Larsen
Johnny Leonard
Michael Clemente Lekven
Vera Müftüoğlu
Møllerhaug
Nana Kunadu Nkunim
Asare
Ellisif Helga Stefansdatter
Sebastian André Fretheim
Leonardo Ferreira Lillebø

Vigsel

Trang Thi Nguyen og
Phong Xuan Nguyen
Alina Kurpoviesaitė og
Rokas Marcinkevicius
MaryLanJaunsen og Øyvind Sandved Eggen
Sigrun Eskeland og Israel Losada Salvador (viet i Spania)
Monica Bøe og Joselito DavidPaucaCajas (viet i Ecuador)
IrenChristinHenriksen og Nick Kolya Riccardo Meinnes
Marija Stipetic og Stefan Løvaas (viet i Kroatia)
Tina Øyen Mikalsen og Paul Michael Christiansen (viet i Oslo)
Ioana Andrea Dobre og Kjetil Nes (viet i Stavanger)
Celestyna Malgorzata Svindseth og Steinar Svoren (viet i Polen)

Tatt opp i kirken

Claus Flemming Jensen
Grete Venke Stølen
Ringdal
André Møllerhaug

Første Hellige Kommunion lørdag 28. april

Ruben Adiego
Sancia Anthonipillai

Infanta Antonipillai
 Dorotea Brunella Asfaldo
 Ann Yuki Irgens
 Banshoya
 Kamille Alexis Canete
 Sylvia Jerad Edward
 Zara Jerad Edward Jude
 Steffen
 Ethirveerasingam
 Thora Emilie Gjerstad
 Rebecca Hauge
 Hans Christian Tumusok
 Hermansen
 Aleksandra Hyzy
 Carine Inema
 Victoria Kloster Joys
 Luisa Alejandra Arauzo
 Lasso
 Daniel Lysøe Karen
 Maria Lysøe
 Vithuran Nareshkumar
 Doan Maria Kim Nguyen
 Juliana Quoc Hoang
 Khuyen Nguyen
 Theresa Dan Quyen
 Nguyen, Wiktorina Odya
 Alexander Rodera Olsen
 Natalia Grazyna Otto
 Catharine Rasanthurai
 Victor Rasmussen
 Tamara Rudera
 Sharon Sebastiampillai
 Manuel André Simonsen
 Martina Johanna
 Tharaldsen
 Thomas Anh Thong
 Vu Tran
 Benedicte Andrea

Arellano Try
 Adrianna Waszkiewicz

Første Hellige Kommunion søndag 29. april

Vanessa Mari Andersen
 Lombek Matta Bangali
 Benjamin Braham
 Cecilie Eirin
 Devanayagam Joakim
 Dinh
 Linda Dao Quyen Do
 Henrik Eknes
 Dominyka Fedorekova
 Knut Halvard Furholt
 Mari Furholt
 Jonathan Førland Sarah
 Heggholmen Michael
 André Agot
 Håvardstun
 Vilde Sophie Werner
 Mikkelsen
 Johan Durand Myrmehl
 Amanda Mong Huyen
 Nguyen
 Dan Martin Nguyen
 Quoc-Hao Pierre Nguyen
 Josephine Scott Nilsen
 Dylan George Næss
 Ignacy Pichler
 Charles Pushpaseelan
 Viviane Alma Reber Jacob
 Zaera Simonsen Nicolay
 Steen
 Anna Isabella Sveinsson
 Camilla Thuy Hien Tran
 Anna-Elisabeth Untiedt

Mottatt fermingens sakrament i Johanneskirken søndag 10. juni

Benedicte Louise Achen
 Adrian Joys Andersen
 Monica Cassandra Andersen
 John Alan Anton
 Aruljothy, Anraj
 Arumairasa
 Felipe Andres Sepulveda
 Baeza
 Lisa Colette Bysheim
 Sigrid Charlotte Joys Christensen
 Patricia Gissele Rojas Contreras
 Cecilia Maria David
 Dawid Dembowiak
 Linda Lorraine Fauske
 Ewa Elzbieta Fyllingen
 Sara Stefania Dolata
 Fyllingen
 Pamela Guerra Dominic
 Niño Herrera Elias
 Inderhaug
 Elise Hopland Irgens
 Jayamathan Jeyarajah
 Aleksandra Maria
 Kjemhus
 Toralf Ligan Kvandal,
 Jonathan Kvinnsland
 Hong-Dang Lam
 Vivian Le
 Vivian Elisabeth Leiva

Flere navn neste side

Fermingens sakrament

Flere navn foregående side

Andoni Andres	Katharina
Wiig-Lundøy	Von Plessen
Sophia Manueldas	Dushyanthan
Carlla M.	Rajendram Joanne
Eidesund	Rasathurai Sara
Sylwester Mazur	Ravnanger
Giovana Nicole	Cathrine
Mundheim	Moseng Rieber
My Julie Ngo	Ivar A. Valenzuela
Nguyen	Rodriguez
Nguyen-Cong	Rathanraj
Håkon Cermanes	Selvarajah
Nilsen	SylwiaSienkiewicz
Henriette Glad	Ha Thuy Tran
Nordahl	André De
Nicole Denise	Los Reyes Ullevik
Nunez	Cat Trang Vu
Damian Sanchez	Martina Mehren
Olsen	Wade
Martin Sanchez	Monika Sylwia
Olsen	Zablotna

ST. PAUL SKOLE

15. november frist for søknad om elevplass fra høsten 2008

Barn født i 2002 skal begynne i 1. klasse i august 2008. Barn født før første april 2003 kan søke om fremskutt skolestart. Dette krever utredning og anbefaling fra skolepsykolog. Foreldrene må i slike tilfeller snarest kontakte PPT-kontoret de sogner til geografisk.

Vi har en klasse på hvert trinn i barneskolen. Klassene har normalt 25 – 27 elever.

Ved overgangen til ungdomsskolen deles 7. klasse i to grupper som fordeles til to nye 8. klasser. Vi kan derfor tilby plass til ytterligere 25 / 26 elever fra 8. klasse.

Barn som er registrert i St. Paul menighet eller som alt har søsken ved skolen blir prioritert ved opptak. Skolen har så mange søkere at vi ikke lenger kan garantere plass til alle som er prioritert. Forutsetningen for å bli prioritert er at søknadsfristen, 15. november, overholdes.

Bortsett fra ved skolestart i 1. og 8. klasse, vil det normalt kun tas inn nye elever om det blir ledig plass ved at en annen slutter. Det er viktig at alle som vurderer å la sine barn begynne på St. Paul skole snarest sender søknad.

Skjema fås ved henvendelse eller på Internett: www.stpaul.no

Polsk prest i Bergen

Den polske presten Wojciech Kotowski (f. 1972) er i Bergen for å lære norsk og ha polske messer. Han skal så overta som koordinator av polsk sjelesorg i OKB, etter pater Filak.

NYTT NAVN OG STØRRE LOKALER!

- BØKER [Stort utvalg i katolsk litteratur]
- IKONER • KLOSTERPRODUKTER
- ROSENKRANSER • KRUSIFIKSER
- GAVEARTIKLER FOR ULIKE DAGER
- KIRKEMUSIKK [Bergens beste utvalg?]

IKONHUSET
[BOKLADEN]

Marken 16: man-fre 10 - 16.30 (18) • lør 11-15

tlf. 55 32 97 49 • post@bokladen.no

www.bokladen.no

Frans av Assisi

Fortsettelse fra side 3

noen som prøver å gå i Frans' fotspor, om enn på avstand. Da er vi nok tilbake til hans Frue.

Hvem er hun egentlig, fru Fattigdom? Jeg tenker meg henne som Kristi livsførsel på jorden. Hun var Guds måte å bli født på og leve på, her hos oss. Gud bøyde seg ned og lot sin lille Sønn bli født i fattigdom. Frans elsket henne fordi han elsket Gud. Han lengtet etter å gå i Kristi fotspor, og hun var et naturlig følge.

Kristi etterfølgelse, dette litt gammelmodige uttrykk, var Frans' vei. Vi har en lengsel i oss som gjør at vi gripes av helgener som Frans og andre som har levd et liv som gjør at vi lettere ser Kristus. Det er jo ikke helgenene vi etterfølger. Det er den som de viser til ved sin livsførsel: Jesus Kristus. Pave Johannes Paul påpekte da han besøkte Norge at det blant kristne i dag er en stadig økende troskrise, og han pekte på det eneste middel til frelse: Vi må vende tilbake til Jesus. Vi må åpne portene for Frelseren.

Den fransiskanske bevegelse er grunnlagt på et fattigdomsideal. De fleste ordener hadde felles eiendom, men Frans ønsket eiendomsløshet for sin orden. Dette ble meget vanskelig å etterleve, for ikke å si umulig, når bevegelsen vokste. Legordenen (tidligere kalt Den tredje orden, og opprettet av Frans selv) har alltid hatt som ideal en enkel livsførsel og frigjøring fra tingene omkring oss. Vi er kalt til å leve etter evangeliet i vår hverdag, og Frans viste en vei. Selv

ville han ikke ha oppnådd noe med sin materielle eiendomsløshet dersom han hadde beholdt alle sine tanker, drømmer, fordommer, sjalusi ... kanskje til og med hat, ærgjerrighet, overlegenhet, ja alle de blokkeringene vi har i oss selv, og som stenger for Guds inntreden i vårt liv.

Naken mot sitt mål

Frans hadde et mål, og for det strippet han seg naken for Gud. At han også kledte seg naken for sin biskop, er mer et uttrykk for tiden han levde i, og hvor fattigdomsbevegelsene florerte. Han gav sin materielle eiendom tilbake til sin far. Meget vanskeligere må det ha vært å gi sinn og tanker helt til Gud, og la Gud styre livet fullstendig. Med det mener jeg ikke at Frans var uten vilje. Jeg tror han hadde en beinhard vilje, en vilje til å søke Gud i alt. Og med det tror jeg vi er ved kjernen i det legfransiskanske liv. I det daglige må vi skape rom for Jesus. Vi her i Norge lever i et meget velutviklet samfunn. Vi har alt, og har snart mistet evnen til å ta imot. Vi kan ikke ta imot dersom vi ikke gir avkall på noe. Fattigdom er ikke bare å gi fra seg noe. Det er også å evne å ta imot.

I 50 år har legfransiskanerne virket i St. Paul. Vi har i denne tiden hatt mange og forskjellige oppgaver i menigheten. Men viktigere enn spesifikke oppgaver er det daglige livet levd i familie, på jobb og ute i samfunnet. Å være fransiskaner er å la det som stenger fare, og åpne seg for Guds frelse i Jesus. Det er lenge siden Frans levde, men budskapet hans er eviggyldig, og bruken er fortsatt den samme.

B-Postabonnement

Returadresse: ST. PAUL KIRKE
Nygårdsgaten 3, 5015 BERGEN

Ved flytting, husk å melde adresseforandring! Ettersendes ikke ved varig adresseforandring, men sendes tilbake til avsender med opplysning om den nye adressen.

Sognekontoret menighetssekretæren Telefon 55 21 59 50

Sogneprest Dom Alois Arnstein Brodersen Can. Reg.

Telefon i Parkveien 55 30 80 21 • mobiltelefon 48 27 72 82

Pater Jagath Premanath Gunapala O.M.I.

Telefon 55 21 59 68 • mobiltelefon 41 46 87 40

Dom Lukas Lorf-Wollesen Can. Reg. Mobiltelefon: 97 60 53 27

Fader Tien Dang Telefon kontor 55 21 59 69 • privat 55 21 59 65

Diakon Gunnar Wicklund-Hansen

Telefon kontor 55 21 59 55 • privat 55 96 13 24

Diakon Henrik von Achen

Telefon arbeid 55 58 31 20 • privat 55 16 27 38

St. Paul skole Telefon 55 21 59 00

Vaktmester Paul Nguyen Telefon 55 21 59 50

Mobiltelefon 90 98 20 92

Søstrene Marias Minde Telefon 55 55 99 60

Missionaries of Charity- Mor Teresa-søstrene- Telefon 55 21 59 70

Søstrene Voss Telefon 56 51 25 10

Sparebanken Vest: 3624.07.60031